NOU APLECH
DE
CANÇONETAS DE NADAL

AB GRAN MIRAMENT REVIST Y CORREGIT.

BARCELONA

Papereria y efectes de escriptori del Successor de A. Bosch

Carrer del Bou de la Plassa Nova, núm. 13.

NOU APLECH
DE
CANÇONETAS DE NADAL

AB GRAN MIRAMENT REVIST Y CORREGIT.

BARCELONA.

Papereria y efectes d' escriptori del Successor de A. Bosch,

Carrer del Bou de la Plaça Nova, núm. 13.

AB LLICENCIA.

CANÇÓ DE SANT JOSEP.

Sant Josep y la Mare de Deu
feyen companyia bona,
Are bon punt — are bon' hora,
Reyna del cel — Emperadora,
Mare de Deu — Nostra Senyora.

Partiren de Natzaret
matinadeta a bon' hora.
No troben posada en lloch
de tant que la gent són pobres.—*Are, etc.*

Una barraqueta s' fan
tota de jonchs y de boga.
Sant Josep va a cercar foch,
va a cercar foch y no-n troba.—*Are, etc.*

Con torna de cercar foch,
deslliurada n' és sa esposa.
N' ha tingut un bell infant
qu' és com la llet y la rosa. — *Are, etc.*

«Veus-ací las claus, Josep,
aneu-vo-n a cercar roba.
Porteu-me la del meu llit,
qu' és roba de milló estofa.»—*Are, etc.*

Ja-n baxen tres pastorets
a dar-li la enhorabona.
La un sona l' violí,
l' altre sona la viola. —*Are, etc.*

L' altre sona ls cascabells
per fer-li musica bona.
«La Verge ha tingut un nin
encare no fà tres horas. — *Are, etc.*

«Verge, si voleu ballar,
l' infant vos tindré una estona.
—Balleu vos, l' espòs Josep,
balleu vos en bona hora.»—*Are, etc.*

Josep que-s posa a ballar
ab gipó y calceta closa.
Un hom a sexanta anys fets.
are s' ha tornat de dotze.—*Are, etc.*

La Mare de Deu li diu:
«Josep, vos heu tornat jove.
—María, bé-u tinch de fer
si és nat lo Rey de gloria.»

Are bon punt—Are bon' hora,
Reyna del cel—Emperadora,
Mare de Deu—Nostra Senyora.

LA BALL BALLETAS.

Si-us voleu ben despertar,
veniu ohir cançonetas.
La Verge vetlla son fill
y las diu tan polidetas...
Ball, ball, balletas,
toca manetas.

Los àngels tocan llahuts,
los pastorets las trompetas.
Mon fill, tot lo món és pau;
no ploreu de cap coseta.
Ball, ball, etc.

Mon fill, lo cel mostra goig,
segons compten los profetas:
Isaias mena l' ball,
Josep toca las tauletas.
Ball, ball, etc.

Ara, mon fill, no ploreu;
si no, no us daré mametas,
perque als infants ploradors
los donan corretjadetas.
Ball, ball, etc.

Ara, mon fillet Jesus,
fiqueu dintre las manetas,
perque ls bàndols són estrets
y no-us cobren las cametas.
Ball, ball, etc.

Fill meu, Josep és vingut
y us ha portadas joguetas,
dins lo caparó torrons,
y a la falda avellanetas.
Ball, ball, etc.

Las mullers dels cavallers
vos han portadas calcetas,
y con iràn a mercat
portar-vos han çabatetas.
Ball, ball, etc.

Las mullers dels ciutadans
vos oferen gonelletas;
totas són obradas d' or,
ab franja a las maneguetas.
Ball, ball, etc.

Tots los capellans humils
vos oferen cançonetas,
que en aquest part virginal
vos són ben oferidetas.
Ball, ball, balletas,
toca manetas.

LO NAXIMENT DE JESUS.

En aquesta nit,
la Verge ha parit
Jesus molt polit,
glorios y sant.
La Verge galant
parit ha l' Infant.

Lo sol resplendent
alegra la gent,
Rey molt excelent
Jesus Deu mostrant.

Ballen los pastors,
sonant los tambors;
fan molt grans frascós
dançant y ballant.

Las donas devotas,
las grans y las pocas,
per Jesus fan cocas
ab sucre mesclant.

L' escolà fressós
molt està mocós,
sempre va bascós
com si fos *serjant.*

La nostra vehina
salsa fa molt fina,
ab grossa gallina,
per lo Dia sant.

Sobre l' pessebre sant
agenollada estava
la Verge, contemplant,
qui Jesus adorava.

La Verge tot plorant,
com axí nuu l' mirava,
sabia qu' est Infant
tot lo món governava.

Los peus li va besant,
y després l' alletava:
l' ase ja-l va ensumant,
y l' bou li alenava.

Los pastors van cercant
hon lo petit estava:
vegeren molt brillant
l' estela qui-ls guiava.

Qui-ls està demostrant
la establa ahon posava,
hon trobaren l' Infant
com la Verge l' volcava.

Ab lo cap inclinat,
dolçament lo besava:
los pastors fort sonant,
lo petit s' ho mirava,
gloria a Deu donant
qui tal se demostrava.

Deu lo Pare gloriós,
per redimî ls pecadós,
Jesus son fill graciós
nos ha enviat verament.

Dolça Verge resplendent,
vull-vos servir humilment.

En aquesta santa nit,
una Verge n' ha parit
lo ver Deu y Home petit,
pura Verge romanent.

La Mare qui l' ha portat
dins la establa l' ha posat;
altre lloch no ha trobat
per son Fill Deu excelent.

Lo sol vuy ha resplendit
en l' hora de mija-nit:
los pastors fan gran brugit,
ballant, sonant finament.

Tot lo món s' és alegrat:
per grans senyals s' és mostrat
com lo Salvador és nat.
Axí-u crech jo certament.

L' ase prest l' ha conegut,
lo bou tantost és vingut:
ab Josep lo geperut
adorat l' han prestament.

L' escolà vuy s' ha menjat
un toxó ab bou nogat:
ventre ell té de calafat,
bevent sempre finament.

Vos, Verge de puritat,
nos haveu Jesus portat
y tot lo món deslliurat
de penas eternalment.

FOLLIAS DELS OCELLETS

PER CANTAR EN LA NIT DE NADAL.

Al veure traspuntar
lo major lluminar
en la nit més ditxosa,
los ocellets cantant
l' anaven festejant
ab la veu melindrosa.
La àliga imperant
va pels ayres volant,
cantant ab melodía,
dihent: «Jesus és nat
per traure-ns del pecat
y dar-nos alegría.»
Cantava la perdiu:
«Me-n vas a fer lo niu
en aquella establía
per a veure l' Infant
com està tremolant
en braços de María.»
Ja cantava l' pardal:
«Esta nit de Nadal
és nit de platxería.»
Lo verdum y l' lluhé
cantant diuen també:
«Quina gran alegría!»
La garça, griva y gaig
diuen: «Ja vé lo Maig.»
Respon la cadernera:
«Tot arbre reverdeix,
tota planta floreix
com si fos primavera.
Cantava l' cotoliu:
«Veniu, ocells, veniu
a festejar la Aurora.»
La merla, tot xiulant,
anava festejant
a la millor Senyora.
Cantava l' passarell:
«¡Oh, quant gentil y bell
és l' Infant de María!»
Y l' platxeríos tort:
«Vençuda es la Mort!
ja naix la vida mia!»
Cantava l' rossinyol:
«Xamós és com lo sol!
brillant com una estrella!»
La gotlla y lo bitxach
festejan lo Manyach
y la Mare donzella.
Cantava lo puput:
«Esta nit és vingut
lo Rey de la bellesa.»
La tortra y l' colom
admiren ja tot-hom
cantant sense tristesa.
La xota y lo mussol,
al veure exir lo sol,
confusos se retiren:
la òliva y lo duch
diuen: «Mirar no puch!
sas resplendors m' admiren!»

Los pahons indians
despleguen tafetans
pintats de mil maneras;
y al portar-los del Born,
los fiquen dins lo forn
ab unas grexoneras.
Los ànechs y capons,
becadas y tudons
temen aquestas festas:
las gallinas y galls
també tenen treballs
y-ls tremolan las crestas.
La perdiu en un plat
és menjar delicat,
ab la taronja y pebre,
puix tot ha d' ajudar
a més solemnitzar
Jesuset al pessebre.

NADALA.

Ja d' Isaías
las profecías
sobre l' ver Messías
se veuràn complir.
Vuy de María
són complerts los dias
en què devia
lo seu Fill parir,
Ja l' ramat dexen,
junts ja partexen
y tots bé segueixen
lo més dret camí;
y ab fè sencera
se-n van al pessebre,
cantant alegres
ab lo tamborí.

¡ Oh meravella!
Una donzella
en est' hora, Ella
pareix sens dolor.
Cosa inohida!
Dins una establia
pareix María
nostre Salvador.
Tots agrahexen
y regonexen
que en res no merexen
del Cel tal favor.
L' Infant supliquen,
lo cor li dediquen
y bé l' publiquen
del món Redemptor.

Thircis, alerta!
La gent desperta
a nova tan certa;
tots han de seguir.
Diga als qui vinguen
que no diferiguen
y que-s previnguen
del suau clarí.
¡ Oh quant voldría,
bella María,
Mare y Verge pía,
a vós favorir!
Mas, so ¡ pobreta!
trista pastoreta.
Sola esta oferta
vos puch oferir.

LA ADORACIÓ DEL JESUSET

AL *tò* DE **Malbruch s-en va a la guerra.**

Pastors y pastoretas,
Birondon, birondon, birondena.

Pastors y pastoretas,
veniu tots a Betlem
hon entre duas bestias
és nat lo Rey del cel.

Lo Rey de cel y terra
tremola allí de fret,
nascut en la pobresa,
posat sobre dels fems.

Lo bou y la somera
regonexen llur Deu,
y ab l' alè ells procuren
mantenir-lo calent.

María a sa mamella
aplica son fillet:
li fa quatre mil festas:
«¡Ay fill del Pare etern!»

Com sens breçol contempla
María son fillet,
las pallas arreplega
per que estiga touet.

***

Los pastors de Judea
tots salten de plaher,
y van ab diligencia
al portal de Betlem.

L' un li porta una ovella
y l' altre un cabridet,
l' un li porta mantega
y l' altre un formatget.

L' un li regala natas
y l' altre metonets,
l' un li presenta peras
y l' altre borreguets.

Qui una garrafa plena
de delicada llet
y qui una pell coberta
de llana d' un anyell.

Joguinas li oferexen
per son divertiment:
aquest una flauteta
y aquell un timbalet.

***

Per tot aquell pessebre
ressonen veus del cel;
los àngels cançonetas
entonen a llur Deu.

Molt relluhent estela
descobre-s en Orient;
per guía ja la prenen
tot-seguit los tres Reys.

Va seguint sa carrera
la estela relluhent
fins que romangué ferma
al portal de Betlem.

Cavalls y sellas dexen
defora aquells tres Reys:
dedins la cova entren,
se postren reverents.

Agenollats en terra,
adoren lo llur Deu,
admiren sa bellesa,
sa gracia y son poder.

Lo tribut li presenten
de mirra, or y encens,
ab què bé l' regoneixen
per Home, Rey y Deu.

Mas dexèm cançonetas
y retirèm nos prest.
Descanse la Partera
ab son Fill y Josep.

LA NIT DE NADAL.

Com un llantió del cel
s' axeca la lluna clara:
a sa argentina claror
¡quant bonica és la nevada!
Al punt de la mitja-nit
hom sent divina fragancia,
com si una rosa s' badés
al plugim de la rosada.
Si la neu abriga ls camps
y són mústgias las brancas,
¿hon és la novella flor?
¿hon és la rosa que-s bada?
Estenent ab vol suau
las seuas alas de plata,
a anunciar-ho als pastors
un àngel del cel devalla.

«Pastorets, bons pastorets,
qui fèu foch a la montanya,
si cap a Betlem veniu
trobarèu la rosa blanca.
Trobarèu un bell Infant
ajagut demunt la palla,
entre una mula y un bou,
en lo recó d' una establa.
Sembla que plore de fret,
però plora d' anyorança:
de vostra senzilla amor
anyora la dolça flama.
Lo seu Pare n' és fuster,
per fer-li l' breçol treballa:
sa Mare per adormí-l
xamosa cançó li canta.»

LA NON-NON.

La nit de Nadal
és nit d' alegría:
lo Fill de María
és nat al portal.
Per que tinga sòn
aquesta nit santa
sa Mare li canta:
Non-non, la non-non.

Non-non, fill diví,
de galtas de rosa,
poncella desclosa
abans del matí.
Non-non fes, Fillet,
que-t vetlla la Mare:
adorm-te que l' Pare
ja-t fa l' breçolet.

Te-l fa de marfil
y fusta olorosa;
per jaç dins hi posa
poncellas d' Abril.
Te fa rich dosser
la nit estrellada,
la blanca nevada
llençol te vol fer.
Fonent las fredors
ta cara encisera,
fins la primavera
te-l broda de flors.
Puix ets son estel,
ab arpas de plata
te fan serenata
los àngels del Cel.
Pastors del portal,
veniu a mirar-lo,
veniu a adorar-lo
la nit de Nadal.
Mas ¡ah! si voleu
mirar ses galtetas,
veniu de puntetas
y no-l desperteu.
Veniu dels serrats,
veniu de la plana,
porteu-li la llana
de vostres ramats.
Cantayres ocells,
dexeu la boscuria,
que ab vostra canturia
tindrà somnis bells.
Dexeu vostre llit
de dalt la teulada,
canteu-li l' albada,
canteu-li a la nit.
Non-non, la non-non,
perleta del Pare,
reyet de la Mare...
del cel y del món.
Per més que demà,
si l' món te la dona,
la teua corona
d' espines serà.
No dexes lo son,
fes llarga dormida,
Fillet de la vida,
non-non, la non-non.

LA NADALA.

TONADA DE: *A la Torra xica, á la Torra gran.*

D' un roser a l' ombra,
d' un roser de Maig,
n' ha florit un lliri
la nit de Nadal.
Bonica és la Rosa,
més ho és lo Ram;
més ho és lo Lliri
qui floreix tot l' any.
Las fullas són verdas,
lo calze n' és blanch,
la mèl de son calze
n' és mèl de tot l' any.
Abelles qui-t besen
són angelets sants:
angelets lo volen,
pastorets l' hauràn.

Los tres Reys arriben
sols per olorà-l:
ja-n veuen la Verge
qui-l va ab plors pregant.
«De què plorau, Verge,
de què plorau tant?
—Perletas de l' alba
lo solen rosar,
y vuy, qu' és divendres,
són gotas de sanch.

Lliri qui florexes
la nit de Nadal,
¡ay! allà al Calvari
com t' esfullaràn!»

Bonica és la Rosa,
més ho és lo Ram;
més ho és lo Lliri
qui floreix tot l' any.

LA PASTORETA.

Feyna faig de pastoreta
al ivern com al estiu:
faça sol, faça fresqueta,
jo parture una cabreta
vora l' riu.
Allí hi hà ma casa blanca,
lo niuet de la mia amor:
ab ma ditxa res no-y manca
perque jo d' aquella branca
som la flor.
Si hi voleu venir, María,
ab l' Espós y l' Jesuset,
me darèu molta alegría.
No estigau a la establía
patint fret.
Molt fumosa és la teulada,
parament té molt senzill;
mas, pel foch ben escalfada,
podrà fer hi dolça estada
vostre Fill.

Dexaré d' esser pastora
per gronxar lo seu breçol:
tan petit, tot m' enamora
té una cara encisadora
com un sol.
A la llar, per retornar-lo,
cremen ja brancas de pí;
sé cançons per breçolar-lo,
y un llençol per abrigar-lo
tinch de llí.
Tallarèm una llesqueta
del bon pà que-m dona l' cel,
y ab la llet de la cabreta
li farèm una sopeta
com la mèl.
La cabreta és tota blanca,
de ma casa és lo tresor:
ab ma ditxa res no-y manca
perque jo d' aquella branca
som la flor.

CANÇÓ DE BREÇOL.

Mentre María breçava y vestia
son ros y tendre Fillet que no dorm,
per que no plore ni 'n terra s' anyore
dolça li canta, dolceta cançó.
No plores, no, manyaguet de la Mare,
no plores, no, que jo canto d' amor.

Reys de Caldea, pastors de Judea,
¿què li darèm que li sàpiga bò?
Pansas y figas y nous y olivas
y una plateta de mèl y metó.
No plores, no, etc.

Cada gronxada t' daré una abrasada,
cada abraçada un beset amorós:
mas rossas trenas seràn tas cadenas,
niu y alcoveta las alas del cor.
No plores, no, etc.

Que n' és de bella la galta en poncella!
que-n són de dolços tos llabis en flor!
Són una rosa que ls meus han desclosa
per a xuclar-ne la mèl de la amor.
No plores, no, etc.

Fèu-li, oronetas, cançons d' amoretas,
fes-li musica, gentil rossinyol;
si t' és poch fina ma falda de nina,
baxen los àngels del Cel un breçol.
No plores, no, etc.

Sigan llurs alas glasser de tas galas,
sigan llurs braços coxins de ton còs;
jo per tos polsos ne tinch de més dolços,
per envolcar-te las telas del cor.
No plores, no, etc.

Siga ta faxa, si l' Cel no te-n baxa,
quatre palletas de sech poliol,
quatre palletas tot just floridetas
per a servir-te de faxa y llençol.
No plores, no, etc.

Gorniu-lo-m, Angels, breçau-lo-m, Arcàngels,
d' ayre, bon ayre, tot fent-li la amor;
mística bresca lo cel li servesca
si 'n llet de Verge no troba dolçor.
No plores, no, etc.

Dels Reys la estrella, claríssima y bella
n' és baxadeta a posar-se en ton front,
con ells te miran, gelosos se-m giran:
« Quina faldada de perlas y flors! »
No plores, no, etc.

Totas s' esfloran las flors que t' anyoran,
feya-las nàxer ton riure tan dolç:
tornan reviure si-ls tornas a riure,
mas ¡ay! sols veuen rosada de plors.
No plores, no, etc.

Con se-n adonan los àngels, entonan
cantichs de festa que-s tornan de dol:
« Ab tu, ans d' hora, clareja la aurora.
Ab tu, ans d' hora, s' ha de pondre l' sol.»
No plores, no, etc.

Mentre María l' breçava y vestia,
veu sas manetas creuhadas al cor;
prou l' endevina d' amor la joguina,
que Fill y Mare barrejan llurs plors.
No ploris, no, manyaguet de la Mare,
que en la Creu dura morirèm tots dos.

TAULA.

	Pág.
Cançó de Sant Josep.	3
La ball balletas.	4
Lo Naximent de Jesus.	6
Follias dels ocellets per cantar en la nit de Nadal. .	8
Nadala.	9
La adoració del Jesuset al tó de *Malbruch s-en va a la guerra.*	10
La nit de Nadal.	12
La non-non.	id.
La Nadala. Tonada de *A la Torra xica, á la Torra gran.*	13
La Pastoreta.	14
Cançó de breçol.	15